

AUSZTRIA

Podcast: Népszerűek az ingyenes magyar nyelvi kurzusok Bécsben

A Bécsi Magyar Iskolaegyesület idén először a Szövetségi Kancellária finanszírozásában ingyenes magyar, mint idegen nyelv kurzusokat hirdetett meg. A tanfolyamok A1-es szintről indulnak, és egymásra épülve szeptemberig akár a C1-es szintig is eljuthatnak a résztvevők. [...] Király Andrea a BMIE vezető pedagógusa a magyar tanfolyamokról: A két hetes intenzív tanfolyamok július 5-én indultak el, és a nyári hetekre már több mint 80 érdeklődő jelentkezett. A két hetes tanfolyamok alatt 24 tanórán vesznek részt a hallgatók, ami megfelel egy féléves, heti egyszeri találkozóval járó normál kurzus óraszámának...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Míves zsolotároskönyv Alsóőrből

Díszes kiállítású zsolotároskönyvet szerkesztett Gáspár Adalbert alsóőri plébános. A bencés szerzetes rendtársa, Simon Tamás László szövegű héber fordítását használta fel, amelyet kanonizált héber kalligráfiákkal és üzbegisztáni, zsidó-keresztény szimbolikájú akvarellekkel együtt foglalt kötetbe, amely júniusban készült el. [...] Gáspár Adalbert, alsóőri plébános a zsolotároskönyvről elmondta, a kiadvány ötletét egy korábbi vállalkozás adta. [...] A kötetben a szövegeket Magyar Sára illusztrációi és kalligráfiai foglalják keretbe, az első és a 150. zsolotár pedig a magyar szöveg mellett héberül, a Tóra kanonizált kalligráfiáival is olvasható. A kötet esztétikai értékét két különleges képzetét is emeli...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Továbbra is problémás a szlovén kisebbség helyzete Ausztriában

Az ausztriai, pontosabban a karintiai szlovének álltak a MIDAS (Európai Kisebbségi és Regionális Nyelveken Megjelenő Napilapok Egyesülete, amelynek a Szabadság is tagja) idején tanulmányútjának fókuszában. [...] 15-20 ezer szlovén él Karintiában (szlovén becslések szerint viszont 40-50 ezer), 25 ezer horvát és 5 ezer magyar (e két népcsoport is ennél jóval magasabbra taksálja a valós létszámát) Burgenlandban... A MIDAS tanulmányútján (amelyet az Europeadával, az őshonos európai kisebbségek labdarúgó bajnokságával egy időben szerveztek) kiderült, a szlovén kérdés Ausztriában folyamatosan élő probléma... [...] Elhangzott az, amit Győri Szabó Róbert kutató is megállapít: a történelem a karintiai osztrák-németek és szlovének között súlyos félreértésekkel, sérelmekkel terhelt...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Könyvvásár a Collegium Hungaricumban

Hétfőn kezdődik a nyári könyvvásár Bécsben, ahol a Collegium Hungaricum könyvtárának színes kínálatából válogathatnak az érdeklődők. Idén először azonban új könyvekhez is hozzá lehet jutni. Emellett az intézményben lévő könyvtár a nyári hónapokban is várja az olvasni vágyó vendégeket. [...] Dallos Emese kulturális menedzser a könyvvásárról és könyvtár nyitva tartásáról beszél...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nemzetközi Finnugor Kongresszus Bécsben

Első alkalommal tartják Ausztriában a Nemzetközi Finnugor Kongresszust. Ezt a finnugor tanulmányok területén kiemelkedő fontossággal bíró eseményt idén először rendezik egy nem finnugor országban. A bécsi egyetem Finnugrisztika Tanszékére augusztus 21-27. között 19 országból több, mint 300 résztvevőt várnak. A kongresszust 1960 óta évente szervezik meg, ezúttal először az önálló államisággal rendelkező finnugor államokon és Oroszországon kívül. A bécsi rendezvény megszervezéséért felelős Johanna Laakso professzor szerint az egyetem minden szempontból megfelel egy ilyen tudományos esemény megszervezésére. [...] A most szervezendő CIFU-nak az egyik fő feladata, hogy hangsúlyozza a finnugrisztika nemzetközi és tudományos szerepét, függetlenül a nemzeti és etnopolitikai kutatási céloktól...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Átadták az új Muravidéki Magyar Közösségi Házat

Novák Katalin magyar és Borut Pahor szlovén köztársasági elnök jelenlétében adták át július 15-én Lendván a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) új székházát. A rendezvényen a két köztársasági elnök mellett Horváth Ferenc, az MMÖNK elnöke is megosztotta gondolatait a jelenlévőkkel. [...] Borut Pahor szlovén államfő arról beszélt, hogy a szlovének és a magyarok a történelem szerencsés időszakát élvezhetik, hiszen szuverén államokban élhetnek, miközben a rábavidéki szlovén

nemzeti közösség és a muravidéki magyarság összeköti a két országot. [...] Az ünnepi beszédek után a három ünnepi szónok szalagvágással adta át rendeltetésének az új közösségi házat, majd a történelmi egyházak regionális vezetői, Štumpf Peter muraszombati katolikus püspök, Novak Leon evangélikus püspök és Bódis Tamás református lelkész áldották meg az új épületet...”
Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Elfogadta a parlament az új RTV-törvényt

A Szlovén Országgyűlés július 14-i rendkívüli ülésén sürgősségi jelleggel, közvita nélkül elfogadta az új RTV-törvényt. A törvény többek közt a közmédiát hivatott függetleníteni a politikától, továbbá megszünteti az eddigi igazgatási és vezetési formát: a 29 tagú programtanács és a 11 tagú felügyelőtanács helyett egy egységes, 17 tagú RTV Tanács működik majd, melyben a politikai pártok nem kapnak mandátumot. Az új törvény értelmében az RTV Tanácsába hat tagot az intézet munkaközössége delegál, a fennmaradt 11 helyre pedig nyilvános felhívás alapján továbbra is egy-egy tagot küld a magyar nemzeti közösség, az olasz nemzeti közösség. [...] Ami a nemzetiségi programokat illeti, Zver Ilona, a lendvai RTV-stúdió igazgatója elmondta, hogy az elfogadott törvény nem hozott változást a nemzetiségi műsorok státuszában és az új RTV Tanács nemzetiségi tagjának kinevezési módjában, a tagot továbbra is a muravidéki magyar csúcsszervezet javaslatára delegálják...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Kiadványban a Lendva-vidéki szénhidrogén-bányászat 75 éve

Július 3-án, a szlovén bányásznapi alkalmából jelent meg Lendvai Kepe Zoltán néprajzkutató Nafta 75 című kiadványa, amely a Lendva-vidéki szénhidrogén-bányászat évtizedeit eleveníti fel gazdag fényképanyaggal bővítve. A háromnyelvű fotóskönyv a Lendvai Galéria-Múzeum 2018-as azonos című kiállításának kísérő kiadványa. [...] A kötet előzményeiről és tartalmáról az MTA köztestületének külső tagját, Lendvai Kepe Zoltánt kérdeztük...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

INS: ismét meghosszabbítják a népszámlálás személyes lekérdezéses szakaszát

Az INS sajtóközleménye szerint meghosszabbítják a népszámlálás határidejét az alacsony összeírási rátájú megyékben, valamint ott, ahol még nem sikerült befejezni az összeírást. Úgy fogalmazzuk, fennáll a veszélye annak, hogy július 24-éig nem sikerül megszámlálni a teljes becslött lakosságot. Az INS közölte, július 20-ig közel 17 millió ember vett részt a népszámláláson, ami az ország becslött lakosságának 87,4 százalékát jelenti. [...] A népszámlálás kedvezőtlenül alakul a jelentős magyar lakossággal rendelkező megyékben. Kolozs megyében a feltételezett lakosság 19, Marosban 13, Szatmárban 12, Hargita megyében 9, Biharban 8, Kovászna megyében 6, Szilágy megyében pedig az 5 százalékát nem sikerült lekérdezni eddig. [...] Pár nap múlva lezárul a népszámlálás, és a becslések szerint – eddig legalábbis – Marosvásárhely 124 ezer lakosából 15 ezren nem számláltattak meg, illetve a 92 ezer online kitöltött kérdőívből körülbelül tizennégy ezret érvénytelennek találtak...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megszüntetnék az egyetemi plágiumügyeket vizsgáló országos tanácsot

Az új tanügyi törvény jelenleg közvitan lévő tervezete értelmében megszűnne a plágiumügyek kivizsgálásáért is felelős Egyetemi Címeket és Okleveleket Tanúsító Országos Tanács (CNATDCU), számolt be az Edupedu. Amennyiben ez megtörténik, Nicolae Ciucă kormányfő is azon érintettek egyike lenne, akik ezáltal mentesülhetnének a doktori dolgozatuk átvilágításától...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

A végleges tanári állásra pályázók kevesebb mint fele érte el a hetes osztályzatot

A végleges tanári állásra pályázók közül több mint 12 ezren kaptak 7-est vagy annál nagyobb osztályzatot; 146-an 10-esre vizsgáztak – vont mérleget kedden Sorin Cîmpeanu oktatási miniszter. Eközben 4573 jelölt nem érte el 5-ös jegyet. A legjobb eredményeket különben idén Kolozs, Beszterce-Naszód, Bákó, Neamț, Arad, Prahova, Dâmbovița megyében és Bukarestben érték el, itt a jelöltek több mint 50 százaléka megírta a 7-est. Országos szinten 48,68 százalékos a 7-es osztályzatot elérő vizsgázók aránya, ami több mint 4 százalékponttal több, mint a tavalyi arány (44,47 százalék). [...] Cîmpeanu ugyanakkor felhívta a figyelmet, hogy a sikertelenül vizsgázó (5-ös jegy alatt teljesítő) 4573 jelölt még mindig nagyon magas szám, és ezt erős figyelmeztető jelként kell kezelni. A végleges tanári állás megszerzéséhez legalább 7-es jegyre van szükség – emlékeztet az Agerpres...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Nem népszerű és nem is hatékony a szakoktatás

Miközben országos jelenség, hogy minden szakterületen egyre kevesebb a jó mesterember, a szakoktatás iránt továbbra sem mutatkozik érdeklődés: tíz nyolcadik osztályt végzett gyerekből csak egy iratkozott szakiskolába. Az oktatási minisztérium adatai szerint a hároméves szakmunkásképzőkben meghirdetett helyek kevesebb mint fele telt be az első elosztási forduló után. Országos

szinten 41 052 hely szerepelt a jóváhagyott beiskolázási tervben. [...] A szakiskolások havi 200 lejes ösztöndíjat kapnak az államtól, ezt a duális képzésben a vállalkozók megkészszerzik, mégsem vonzó ez az oktatási forma. Az Országos Statisztikai Intézet (INS) adatai szerint a 2020–2021-es tanévben a diákok mindössze 7,6 százaléka járt szakiskolába, [...] a romániai szakmunkásképző-hálózat 83 tanintézetből állt. [...] A szakoktatás problémájára folyamatosan keresik a megoldást – mutatott rá megkeresésünkre Kallós Zoltán, oktatásügyi államtitkár. [...] Éppen ezért a szülőket is meg kell győzni arról, hogy adott esetben jobb lehet, ha a gyerek szakmát tanul, abban siker-élményeket szerez, mintha beiratkozik egy gimnáziumba vagy műszaki középiskolába, amit esetleg nem tud befejezni, nem érettségizik le, és végül a pályakezdés során kevés hasznát veszi az iskolában eltöltött éveknél...”
Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Tanulmány a vidék és a város közötti fejlődési különbségekről

A Victoria-palota adott otthont kedden, július 19-én a Romániai Fenntarthatósági Nagykövetség (ASR) által készített România cu un singur chip elnevezésű tanulmány bemutatójának. [...] A Fenntartható Fejlődés Főosztály koordinátora, Borbély László államtanácsos a konferencia megnyitóján az összehangolt cselekvés szükségességéről beszélt, és felhívta a figyelmet Románia fejlődése szempontjából aggasztó mutatókra: „Az adatok azt mutatják, hogy a korai iskolaelhagyók aránya Romániában a legmagasabb az Európai Unió szintjén, ötből egy fiatal nem dolgozik, és nem is tanul. A lakosság mindössze 28%-a rendelkezik alapvető digitális ismeretekkel, ami a legalacsonyabb arány az EU-ban. [...] Az ország 17 megyéjében a vidéki gyerekek kevesebb mint fele érettségizett sikeresen 2021-ben. 2022-ben 15 megyében hasonló a helyzet. Ugyanakkor országszerte a vidéki térségekben 66 emberből egy részesül szociális segélyben, hatszor több, mint a városokban...” Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Magyarellenesség Romániában címmel tartottak pódiumbeszélgetést Tuszványos első napján

Magyarellenesség Romániában címmel tartottak pódiumbeszélgetést Tuszványos első napján, szerdán a Kós Károly-sátorban. A diskurzuson Kiss Tamás szociológus, Székely István Gergő politológus és Csíte András közgazdász, szociológus, a Hétfő Kutatóintézet és Elemzőközpont ügyvezetője vett részt. A meghívottak az azonos című tanulmánykötetük és a kapcsolódó kutatás eredményeit ismertették. [...] Ahol a legjobban tetten érhető a magyarellenesség, az a nyelvhasználat kérdése. A magyar nyelvvel szembeni intolerancia megmaradt, a nem tökéletes román kiejtéssel szemben maximálisan intoleránsak a román anyanyelvűek – mondta Kiss Tamás, az MTA köztestületének külső tagja. [...] A kutatás górcső alá veszi, hogyan termelődik újra a magyarsággép a román nyilvánosságban – a szakemberek tankönyveket vizsgáltak, valamint azt, hogy hogyan jelennek meg a magyarok a román médiában. Csíte András közgazdász, szociológus elfogadhatónak tartja a magyarellenesség mértékét Romániában, úgy fogalmazva, hogy „amit nekem üzent ez az anyag, az, hogy a baj nem is olyan nagy. [...] Hozzátette, noha a szociológusok feltárják a problémát, a kérdés az, hogy a negatív attitűdökkel mit tud kezdeni a politika...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

A hülyeség terjedése – avagy a hamis hírek dinamikája és hatásai címmel tartottak panelbeszélgetést

A hülyeség terjedése – avagy a hamis hírek dinamikája és hatásai címmel tartottak panelbeszélgetést a 31. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor Puskás Ferenc teraszán szerdán. [...] Az álhírek és a hülyeség terjedésének dinamikája nem sokat változott az elmúlt évszázadokban, csupán a közvetítő közeg, valamint a gyorsaság újdonság. Míg a hírek megbízhatóságát a 18. századig a személyes hitelesség szavatolta, addig a 19–20. században ezt a szerepet már az objektivitás és kutatás vette át. [...] Szani Ferenc, az Infotér oktatási szakértője szerint a 21. századra részben visszalépés tapasztalható a hírek hitelességének megállapításában: a társadalom visszatérni látszik a 18. századi gyakorlathoz, miszerint ismét a személyekhez köthető hitelesség határozza meg egy hír megbízhatóságát. [...] A panelbeszélgetés végén részletesebben fejtegették az álprofilok problémáját, illetve azt, hogy nem lehet ellenőrizni a hatalmas adatmennyiséget...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Akiket Kalotaszeg nem feled, kötet a Vasvári-tiszteletről

Rakaczky János éppen a csíksomlyói búcsúból tartott hazafelé, Miskolcra, amikor megszakította útját Körösfőn. Görög katolikusként említette újdonsült barátjának, Péntek László ifjú körösfői szabónak egy réges-régi hittársát, az 1848-as szabadságharcos Vasvári Pált, aki a közeli havason véres ütközetben lelte korai halálát. [...] Később gyakran visszatért Körösfőre, évről évre együtt járták a havast a történelmi csata és Vasvári elestének pontos helyszínét kutatva. A magot elültették, és az 1989-es rendszerváltás után szárba szökkenhetett. Akkor még szoborról álmodoztak, de elég hamar kiderült, hogy egészalakos köztéri emlékműre nincs pénz, sőt félalakosra sem, hát megelégedtek egy kopjafával, rajta Vasvári arcképét ábrázoló plakettel. [...] Mindeközben 23 éves volt címmel 1996-ban megjelent a Kalotaszeg folyóiratban Vasvári utolsó csatajelenetének leírása, amely megszűnni azóta sem akaró teljes lavinát indított el: rengetegen keresték a körösfői alpolgármester-szabót könyvekkel, cikkekkel, dokumentumokkal, fényképekkel, adatokkal Vasvári Pálról, így igen hamar tekintélyes anyag gyűlt fel...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Bocsárdi László, színházigazgató

28 évet töltött a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház élén, ebből 17-et igazgatóként, most lemondott intézményvezetői tisztségéről Bocsárdi László. A rendező korábban mindössze azzal indokolta a döntését, hogy a színház szemléletmódján szeretne frissíteni. Kíváncsiak voltunk a döntését megelőző folyamatra, és azt is megkérdeztük tőle, hogyan látja helyét, szerepét a színház további életében. [...] Azért is döntöttem a távozásról, mert jövőre szervezzük meg a REFLEX Nemzetközi Színházi Fesztivál ötödik kiadását, ami engem, mint a fesztivál igazgatóját, rendkívüli módon igénybe vesz. [...] A város vezetésével egyeztetve azt szerettük volna, ha a váltás nem robbanásszerűen megy végbe, hogy megpróbáljuk elkerülni egy szerencsétlenebb folytatás után a társulat szétverődését, mert ebben a pillanatban a Tamási Áron Színház társulata Romániában – és nemcsak magyar vonatkozásban – szerintem az egyik legerősebb. [...] Pál-Ferenczi Gyöngyinek megvannak azok a tulajdonságai, képességei, amelyek az intézmény vezetéséhez szükségesek, ezért gondoltam rá, mint utódomra...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Pál Tamás, építőmérnök

Kevés utca van Marosvásárhelyen, ahol ne állna olyan ház, amelynek a tervezéséhez, építéséhez vagy annak jóváhagyásához ne lett volna köze tervezőként, tervezőintézeti osztályvezetőként, tanácsosként – mondja a 94. évébe lépett Pál Tamás nyugalmazott építőmérnök. A nevéhez köthető a Művész mozi, a marosvásárhelyi sportszarnok, a tervezőintézet székhelye, a mentőállomás, a sepsiszentgyörgyi színház, valamint tíz- és négyemeletes marosvásárhelyi tömbházak szerkezetének tervezése és építésük. Természetesen úgy, ahogy a szocialista építészeti szabályai lehetővé tették. A száz év felé araszolva [...] idézi fel az egykori Maros Magyar Autonóm Tartomány és elsősorban a marosvásárhelyi építészeti történetét. [...] Hogyan lett a tanárkodásból műszaki egyetem? – Egy ismerősöm ajánlotta, hogy Temesváron van a helybeli magyarságnak egy háza, ott befogadnak, és próbáljunk meg felvételizni a műegyetemre. Még augusztusban elmentünk, és megkértünk egy tanárt, hogy tanítson románul...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Elie Wiesel Intézet: Romániában erőteljesen jelen van a gyűlöletbeszéd az online térben

A román állam által alapított intézmény minden évben számba veszi az antiszemita megnyilvánulásokat, amelyek sértik a holokauszt áldozatainak emlékét. Az idei jelentés szerint a koronavírus-járvány, az oltáskampány, a holokauszt történetének megismertetésére irányuló törekvések a fontosabb tényezők, amelyekhez kapcsolódva a közbeszédben a legtöbb antiszemita megnyilvánulás tapasztalható. Közölték, hogy a zsidósághoz köthető emlékművek elleni vandál cselekedetek száma nem csökkent, a háborús bűnökért elítéltek kultusza továbbra is megfigyelhető a román társadalomban, a parlamentben is néha antiszemita kijelentések hangzanak el. [...] Emlékeztettek, hogy a központi közigazgatás szintjén Románia elfogadta az idegengyűlölet, az antiszemitizmus és a gyűlöletbeszéd visszaszorítására és megelőzésére irányuló országos stratégiát, valamint az iskolai tanterv része lett a zsidók történelméről és a romániai holokausztról szóló tantárgy...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

A többes állampolgárságra vonatkozó szabályozás előkészítését tervezik

Ukrajnában készülnek a többes állampolgárságról szóló törvénytervezetek. Volodimir Zelenszkij államfő prioritásként kezeli a kezdeményezés megvalósítását. Jevhen Jenin belügyminiszter-helyettes kifejtette, az Állami Migrációs Szolgálat és a belügyminisztérium számos olyan projektet dolgozott ki, amelyek szabályozzák az ukránok többes állampolgárságának kérdését. Meg kell találni az egyensúlyt államunk érdekeinek biztosítása és a külföldi – az Európai Unió országaiiban, Kanadában, az Amerikai Egyesült Államokban élő – ukrán közösségekben rejlő potenciál között. Számos korábbi államfő ígérte, hogy megoldja ezt a kérdést” – mondta Jenin...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Több mint 600 000 pedagógus sajátítja el a pszichológiai elsősegélynyújtás alapjait

Ukrajna oktatási intézményeinek vezetői és oktatói közül több mint 600 ezren vesznek részt a gyermekek és serdülők pszichológiai elsősegélynyújtásáról és érzelmi támogatásáról szóló képzésen, közölte a 24-es tévécsatorna. „Annak érdekében, hogy a gyerekek szükség esetén magas színvonalú pszichológiai elsősegélyben és érzelmi támogatásban részesülhessenek az óvodákban, iskolában, illetve egyetemeken, Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma partnerintézményeivel közösen kidolgozott egy ingyenes képzést, ahol az USA és Izrael vezető mentálhigiénés szakemberei oktatnak – tudatta Szerhij Skarlet tárcavezető...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Határozat az ukrain lakossággal való szolidaritásról, a kisebbségi jogok teljesítéséről

Luandában, Angola fővárosában tartotta soron következő közgyűlését a 106 jobbközép pártot tömörítő Kereszténydemokrata Internacionálé (IDC-CDI) július 8–9-én. A fórumon elfogadott határozatok szövegét július 12-én hozták nyilvánosságra. Ezek egyikében a tagpártok szolidaritásukat fejezik ki Ukrajnával és az ország lakosságával. A határozati javaslatot a „KMKSZ” –

Ukrajnai Magyar Párt – mely 2018 óta tagja a keresztény értékeket képviselő szervezetnek – terjesztette be magyarországi és külföldi magyar pártok támogatásával. Bocskor Andrea képviselő asszony újságírónk kérdéseire adott válaszaiban kifejtette az említett határozat relevanciáját. [...] Határozottan támogatja Ukrajna szuverenitását és területi integritását és elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna ellen indított jogtalan, provokálatlan és indokolatlan katonai agresszióját és invázióját...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Dupka Györggyel, a nyelvtörvény új intézkedéseiről

2022. július 16-án lépett hatályba a nyelvtörvény újabb cikkelye Ukrajnában, amely növeli az ukrán nyelv jelenlétét a mindennapokban és megerősíti az államnyelv státuszát. Az intézkedéssel tovább csorbulnak a nemzetiségi jogok keleti szomszédunknál, hiszen a helyi magyarok anyanyelvüket az utcán és a templomban használhatják, de köztereken vagy a hivatalokban nem. A Kőrkep.sk ezzel kapcsolatban a kárpátaljai magyarság egyik szellemi vezetőjét, az Ungváron élő Dupka Györggyöt kérdezte. [...] Az internetes képviselő államnyelvű verziójának mennyiségi és tartalmi szempontból nem rendelkezhet kevesebb információval, mint az idegen nyelvű változatoknak, és a beállításokban alapértelmezettként kell megjelennie az ukrain felhasználók számára. [...] A nyelvtörvény új cikkelyével megfosztották a nemzeti kisebbségeket az anyanyelvhez való joguktól, hiszen ezentúl csak a templomokban és magánbeszélgetések során beszélhetnek anyanyelvükön. Törvényesen is másodrendűnek tartott állampolgárok lettek, ezzel Ukrajna törvénybe iktatva megsérti a kisebbségek, az őslakosok jogait akkor, amikor az EU tagja akar lenni...” Forrás: Kőrkep.sk: [teljes cikk >](#)

Kiszáradás fenyegeti a Tisza forrását?

Franz Béla kőrösmezői ökoaktivista kedden, közösségi oldalán tett közzé egy lesújtó videót arról, hogy alig csepeg a víz a kifolyóból a Tisza forrásánál. [...] A Tisza forrása a Fekete Tisza eredete, a folyó hosszát e ponttól mérik. A Fekete-Tisza Kőrösmező központjától 22,5 km-re a Máramarosi Havasokban, a Fagyalos hegységben ered 1265 m-es tengerszint feletti magasságban...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Csendes megemlékezéssel méltatták a Rákóczi-szabadságharc első győztes csatáját

A Rákóczi-szabadságharc első győztes csatájára emlékezett a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) csendes koszorúzás keretében július 17-én Tiszaújlakon a sóház épületén elhelyezett Esze Tamás-emléktáblánál, valamint a település határában lévő Turul-emlékműnél...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Videó: Panelbeszélgetés - Mennyi a magyar? Ki a magyar?

A Gombaszögi Nyári Táborban a 2021-es népszámlálás nemzetiségi adatairól beszélgettünk Fiala-Butora János emberi jogi szakértővel, Ravasz Ábel korábbi romaügyi kormánybiztossal és Kovács Balázssal, aki a hazai magyar szervezetek népszámlálási felvilágosító kampányát vezette. Az Új Szó által szervezett program elején Kovács arról beszélt, szerinte egy-egy nemzetiség meghatározása szempontjából az a mérvadó, hol húzzák meg az adott csoport tagjai a mentális határokat. „Két kínai annak ellenére érzi magát egy nemzethez tartozónak, hogy egymás nyelvét nem is értik” – hozta példaként. [...] Ravasz arról beszélt, a nemzetek konstruált dolgok. Fiala-Butora elmondta, ő is támogatta a nemzetiségre vonatkozó második kérdésnek a bevezetését, hiszen ez pontosabb képet ad az ország nemzetiségi tarkaságáról...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Kötet – Egy Márai-napló nyomában

Nemrég jelent meg Betűbe zárva címmel Márai Ilona naplója. A kézirat egy részét Ötvös Anna Kassán élő történész, Márai-kutató dolgozta fel, illetve ő rendezte sajtó alá és látta el jegyzetekkel az anyagot. Vele beszélgettünk a két vaskos kötetéről, amely sok érdekességet tár fel Márai Sándor és felesége életéről. A könyv, szinte napra lebontva, pontos képet ad arról, hogyan élt 1948 és 1979 között a Márai család, Sándor, Lola és János, a nevelt fiuk. Ez közös éveik leghitelesebb forrása. [...] A naplóban az egyes személyek sokszor csak becenevükön szerepelnek. Nehéz volt azonosítani őket? Lola beceneveket használ, úgy nevezi az embereket, ahogy egymás között hívták a családtagokat, barátokat, ismerősöket. Ezeket meg kellett fejtenem, ami nagyon izgalmas munka volt...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kötet: Haza a senki földjén

A könyv írójával, Lőrincz Sarolta Arankával a közelmúltban találkoztam, amikor a szögyéni Nagyboldogasszony-templomba hozta el és mutatta be azokat az általa írt könyveket, melyek a palócság értékeiről, a felvidéki magyarság meghurcoltatásairól és a megmaradásért folytatott küzdelmeiről szólnak. Ezek között a könyvek közt szerepel a Haza a senki földjén címet viselő, a palócság

értékeit, hagyományait, gondolatvilágát bemutató regényes olvasmány, melyet a szerző az új nemzedéknek ajánlott...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Guszonáról és Osgyánból kerültek értékek a Gömör-Kishonti Múzeum történelmi gyűjteményébe

A rimaszombati Gömör-Kishonti Múzeum 2021-ben a Művészettámogatási Alap finanszírozásának köszönhetően egy guszonai katolikus pap 44 darabból álló egyházi ruhatárával és az osgyáni kastélyból származó aranyozott, rokokó tükörrel gazdagította történelmi gyűjteményalapját. Az értékes gyűjtemény részét képezik a vallási eseményeknek és liturgikus miséknek megfelelően különböző színű és típusú ruhadarabok. [...] Az ismertetőt Kerényi Éva, az MTA köztestületének külső tagja, a Gömör-Kishonti Múzeum történésze írta...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Böszörményi István, néprajzkutató

Böszörményi István tanár, helytörténeti és néprajzi kutató Losoncon élt és született 1947. március 20-án, életének 76. évében 2022. július 19-én hunyt el. Hamvasztás előtti búcsúztatása július 29-én kerül sor Losoncon, Rappon helyezik majd örök nyugalomra. Böszörményi István Füleken érettségizett, eredetileg régésznek készült, de a Komenský Egyetemen szerzett német–svéd szakos tanári képesítést. 1972-től a füleki gimnáziumban tanított. [...] A 1970-es évek végétől publikált, helytörténeti és néprajzi, népi építészeti írásai a Hétkben, a Honismeretben, a Hitelben, a Confessióban, a Szabad Újságban, az Ipel’–Ipoly-ban, a Nógrádi Szóban jelentek meg. Az utóbbi két regionális lapban 1989 és 1995 között Emlékeink címmel 89 részes sorozatot közölt Losonc és Fülektörténetéből. [...] 2017-ben jelent meg életművének is tartott összefoglalója a losonci gimnáziumról, amit húsz évig kutatót, s a reformáció 500., és életének 70. évében sikerült kiadnia. [...] Kimagasló szakmai tudására, emberi értékeire emlékezve ajánljuk önöknek Puntigán József vele készült két részes interjút 2018-ból...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Tollas Tibor költőre, lapszerkesztőre, újságíróra emlékezünk halálának 25. évfordulóján

Az 1980-as évek derekáig a magyar közvélemény szinte semmit sem tudott az évtizedekig nyugati emigrációban élő Tollas Tiborról, akinek munkásságát szigorúan elzárta hazájától az a fal, amelyet a politikai rendszer emelt országok és emberek közé. Medvigy Endre irodalomtörténész, az emigráció és a magyarság megmaradását szolgáló kovászembernek, gyűjtő hatású szónoknak és eredményes szervezőnek nevezte Tollas Tibor költőt, a Nemzetőr főszerkesztőjét...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Pozba–Szentkút zarándokhelyen gyűltek össze a hívők

A Barsbaracska és Pozba község között elterülő zarándokhely, Szentkút történelmi hely. A magyar alapítású pálos rendi atyák 18. századi, Máriacsaládon épült mesés szép templomába főként Pünkösöd napján, valamint szeptember 15-én a Fájdalmas Szűzanya ünnepén vannak zarándoklatok. Idén azonban július 19-én telt meg a Nyitra megyében található domboldal. [...] Az első becslések szerint ezerkétszáz hívő érkezett, hogy meghallgassa Bőjte Csaba ferences szerzetes szavait, aki sokak számára jelenti a kézzel fogható kapcsolatot Isten és ember között...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Múltidéző: Főispánok és vármegyék, szlovákok és magyarok

Három történet, amely megvilágítja, hogy a vármegyék a 19. században a szlovák-magyar kapcsolatoknak fontos keretét alkották. A magyar nemesi/rendi vármegyének rendkívül erős autonómiája volt, Széchenyi István nem véletlenül beszélt „52 picziny királyságról” az ötvenkét megye kapcsán. Hogy ez a félelem nem volt teljesen alaptalan, azt két évtizeddel később Turóc vármegye esete mutatja, ahol az 1860-as évektől kezdve a szlovák nemzeti mozgalom nemcsak a szlovák nemzeti intézményrendszer részét (gimnáziumok, nyomda, bank, sajtó, Matica slovenská stb.) volt képes kiépíteni, de számos fontos politikai pozíciót is megszerzett, hatalmas informális befolyásra tett szert, a magyar államot képviselő csoport pedig csak brutális anyagi áldozatok árán, pürrhoszi győzelmek sorával volt képes lassítani ezt a folyamatot. [...] Demmel József történész, a Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének és az NKE Közép-Európa Kutatóintézetének kutatójának írása...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Így néz majd ki a magyar nyelvű kérdőív a népszámláláson

Október 1-je és 31-e között első alkalommal tartanak elektronikus népszámlálást, ami azt jelenti, hogy az összeírók automatikusan számítógépbe viszik majd be a kérdésre adott válaszokat. A népszámláláson mintegy 15.000 összeírót és 2.200 felügyelőt

alkalmaznak majd, átlagosan 60.000 illetve 90.000 dináros bérért. [...] A népszámlálást a diaszpórában is végzik, de első alkalommal nem végzik Koszovó területén...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Videó: Megjelent a Sajátfalu című verseskötet

Megjelent L. Móger Tímea doroszlói költő legújabb, Sajátfalu című verseskötete. A kiadvány négy témakör köré csoportosítva nyújt betekintést a kisebbségi lét mindennapaiba. L. Móger Tímea doroszlói költő témáit, alkotótevékenységét alapvetően meghatározza a táj, ahol él, és a közösség, amelynek tevékeny tagja. Most megjelent Sajátfalu című verseskötete is a szórványlét egyéni és közösségi élményeit szólaltatja meg. [...] A kötetnek azt gondolom, hogy a velejét, szándékosan nem azt mondom, hogy az erejét, mert nem az én tisztem megítélni, hogy van-e neki ereje, de a velejét mindenképpen az adja, hogy az ember jelen van, tehát a jelenlét...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)